

ställd under inseende af laga förmyndare, må ej göra testamente. Den som fyllt 15 år äfvensom äldre person, som är under förmyndare ställd, må dock genom testamente bortgifva sådan egendom, den han eller hon genom eget arbete sig förvärfvat.

Om remiss till Lag-Utskottets anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1875.

A. Johansson.

N:o 105.

Af Herr P. Hammarberg: Angående höjande af tillverkningsafgiften å bränvin och, i följd deraf, jemväl förhöjning af importtullen för spritvaror.

Då den af mig vid 1874 års riksdag väckta motion om förhöjning i tillverkningskatten å bränvin, hvilken återfinnes bland nämnda års motioner i Andra Kammaren under N:o 123, synes mig af tidsförhållandena *nu* vara än mera berättigad till Kammarens uppmärksamhet, har jag ansett min pligt vara att densamma vid denna riksdag förnya. Jag finner mig dertill kraftigt manad, ej blott af de skäl, som i nämnda motion finnas anförda och hvilka det torde vara öfverflödigt att här åter upptaga, utan ock af den diskussion, som vid behandlingen af Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 7, rörande denna fråga, vid förra riksdagen egde rum, isynnerhet inom Andra Kammaren, och som är intagen i Kammarens protokoll 4 del. pag. 31—57. Under åberopande alltså af den utredning, saken redan vunnit genom anförda motion och den klarare belysning, som genom nämnda diskussion deråt egnats, vill jag nu såsom ytterligare skäl anförä, att, enligt den

erfarenhet sistförflutna år gifvit vid handen, nödroppen inom landet på intet sätt förminskats, utan klagan tvärtom ökats deröfver, att ett tilltagande superi alstrat ej blott tilltagande oordningar — så att till och med jernvägs-trafikstyrelsen måst inför allmänheten deröfver anföra klagan — utan ock ökade brott, stundom af den svåraste beskaffenhet. Dertill kommer att tillgången å bränvin, hvilken så väsendtligan bidrager till att skapa allt detta onda, under förra året ytterligare vuxit i styrka. Importen af främmande spritdrycker, som tillföre varit högst obetydlig, sällan öfver 70 à 80,000 kannor egentligt bränvin och som, inberäknadt arrak, rum och alla andra slags spirituosa, nästan aldrig öfverstigit en million kannor per år, utvisar för 1874 sådana siffror som 3,150,000 kannor egentligt bränvin och inklusive andra spritdrycker tillsammans cirka 4,450,000 kannor, och detta under det att tillverkningen af bränvin inom landet uppgått till nära 17,900,000 kannor eller inemot detsamma som år 1873, då quantiteten utgjorde 18,064,543 kannor, allt reduceradt till 50 procent normalstyrka; således, sammanlagdt på import och tillverkning, en ökad tillgång å spritdrycker under 1874 mot 1873, af omkring 3,300,000 kannor.

På grund af hvad jag sålunda anført, får jag härmed föreslå, att Riksdagen för sin del måtte besluta, att tillverkningsafgiften å bränvin, med bibehållande af alla derom förut gällande bestämmelser, höjes från 80 öre till 1 krona 50 öre per kanna.

Skulle denna min motion af Riksdagen bifallas, föreslår jag, såsom följd deraf, att importtullen å främmande bränvin och spritvaror höjes i samma proportion som nu föreslagits å tillverkningsafgiften å bränvin.

Det mål, hvartill jag sträfvar, är fortfarande att i möjligaste måtto försvaga ett af de väsendtligaste hindren, som i vårt land rest sig emot alla försök att befrämja gudsfruktan, sedlighet och ordning. Hvad jag derföre i främsta rummet afser att vinna genom Riksdagens bifall till nu föreslagna åtgärder, är en minskning i superiet eller, hvad som är nära liktydigt dermed, en minskad bränvinstillförsel. Kunde detta mål vinnas derhän, att genom afgiftens och tullens höjning, staten å denna artikel icke finge någon ökad utan snarare en minskad inkomst, då vore vi i sanning att lyckönska, och rik ersättning för sådan minskad inkomst skulle snart på andra vägar tillströmma, i den mån nykterhet, sedlighet och ordning finge inträda, der superi, osedlighet och arbetslöshet förut varit rådande. Uti min förra motion uttalade jag dock den åsigt, att jag icke vågade hoppas på ett till den grad lyckligt resultat, att ju icke höjningen af bränvinsskatten i alla fall skulle åstadkomma en ökad statsinkomst, och hemställde derföre till Bevillnings-Utskottet, att detsamma, i händelse af Riksdagens bifall till min framställning, ville föreslå sådana nedsättningar i importtullen å

vissa angifna och möjligen äfven andra artiklar, som Utskottet ansåg häraf kunna blifva en följd. Till någon sådan hemställan anser jag mig emellertid icke nu böra återkomma, *dels* för att ej på förhand synas öfvergifva hoppet om att vinna det egentligen eftersträfvade målet, *dels* emedan det är mig bekant, att förslag om tullnedsättningar kommer genom motion af annan person att vid Riksdagen väckas, och *dels* slutligen emedan jag, under närvarande förhållanden, då viktiga frågor ligga oafgjorda, som vid sin slutliga lösning möjligen kunna kräfva stora materiela tillgångar, anser rättast, att under sådan form, som Riksdagen må finna skäl besluta, de möjliga öfverskott, som kunna komma att uppstå å bränvinsmedlen, för framtida behof reserveras.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1875.

P. Hammarberg.